Ao. 1820. No. 13.

Bataviaſche Courant.

ZATURDAG, *den 25ſten* MAART, 1820.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 17--*brik Boerong, Abdul Rachman, van Muntok, den 5 maart.*
— 19--*Eng. ſchoener Enterprice, R. Harris, van Bencolen, den 15 maart, paſſagier kapitein R. N. Flint.*
— 22--*brik Bianhong, Tan Poueen, van Padang, den 17 februari.*
— 23--*Eng. ſchip Minerva, J. Bell, van Portjackſon, den 6 februari.*

Vertrokken.

Maart 17--*ſchip Emile, L. Chriſtenſen, naar Sourabaija, paſſagiers de heeren J. A. de Sturler, E. Gervain, J. T. Weſtermann, Jufrevillen en H. E. van As.*
— 19--*Eng. ſchip George Cruttender, Bouwman, naar Sourabaija, paſſagier de heer N. M. Ware.*
— 20--*ſchip Ida Aleijda, K. Sipkes, naar den Molukkos, met Z. M. troepen en gouvernements ambtenaren.*
— 21--*ſchip De Generaal de Kock, J. C. Duncan, naar Pamanoekan, paſſagier de heer J. Hunt.—Z. M. ſchoener Johanna, 1ſte luitenant Olijve, naar Banka.—Portugeeſche ſchip Concieçaõ, V. T. Baptiſta, naar Timor Delie.*
— 23--*ſchip Pataholcair, Said Abdul Rachman Bin-alocij Segaf, naar Griſſee.*
— 24--*brik Tjoempo, Tau Sioei, naar Cheribon.—Schip Fortitudo, S. Lieves, naar Indramaijo, met Z. M. troepen.—Schip Jan & Cornelis, J. Duijff, naar Amſterdam, paſſagiers de heer J. van Dommelen en vrouw, de heer D. C. Parvé en mevrouw Gooſſens.*

Schepen liggende ter reede.

ſchepen De Nieuwe Zeeluſt, Margaretha, Jadul Karkem; Aurora, Columbus, Auguſte, Roſalie; brikken Goanhing, Florus, Bianhing. —Engs. ſchoener Enterprice; ſchepen Marij, Canada, Maryann, Malabar, Marchioness of Wellesby, Governor Petrie, Union, Melpomene, Minerva, Race Horse; brikken Adventure, Adventure; Governor Farquhar, Prince of Orange, Fannij; ſchoener Victorine. —Amerik. ſchepen Columbus, Cordelia, Midas; brikken Hindo, Franklin.—Chineſche jonkken Tekſing, Hothaij, Hingthaij, Bandſeeng, Thaijlaij.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 16--*Amerik. ſchip Marmion, J. Brown, van Batavia, paſſagier, de heer C. Beſſell.*

Vertrokken.

Maart 11--*Arab. ſchip Maria, Sech Parhan, naar Sourabaija met Z. M. troepes, paſſagiers, de jonge heeren J. Momma, W. de Val.*
— 13--*ſchoener Eliza, S. Gallawalij, naar Tagal & Cheribon.*
— 15--*Z. M. kanonneer-boot No. 18, R. P. Baker, naar Sourabaija.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. ſchoener No. 16; ſchepen Ruimveld, Pamalang; brikken Aglaija, Johanna Maria, Helena, Megmerrilies, Heer Manuel, Pieternella, Jacoba Ambroſina, Geertruida, Hendrik, Elizabeth, De Jonge Drijman, Indramaijoe, De Goede Voornemens; ſchoener Dorothea, Pamalang; kotter Faire; chaloup De Vrouw Cateau.—Eng. ſchip Grenada.—Arab. ſchip Fattal Rachman; chaloup Cheribon.—Moorſche brik Cadeer Box.—Maleiſche brikken De Goede Hoop, Sirie Doijoeng; ſala ſala Boejang Slamat, Sirie Tanjong.—Chineeſche brikken Tjienſoen, Tjienhin, Hoope, De Zwaluwe, Hogien, Joana, Ingſoen; ſchoener Santfan; ſala ſala Paſſangan; chaloup Habgien.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Maart 12--*ſchoener Pouwſeeng, Jong Honghouw, van Batavia den 4den feb.*
— 15--*Z. M. kanonneer-boot No. 2, 2de luitenant Lutkens, met avarij van Zee.*
— 16--*ſchip Merie Oosman, Sech Said, van Griſſee den 16den maart.—ſchip Maria, Sech Parhan, van Samarang den 11den maart, paſſagiers de jonge heeren J. Momma en W. de Val.—brik Samarang, J. G. Jager, van Griſſee den 16den maart.*

Vertrokken.

Maart 14--*Eng. ſchip Ladij Sophia, W. Wieſe, naar Amboijna, paſſagiers, de heeren van de Graaf, Meijland, twee Klerken en kapt. Crozier.*
— 16--*ſchip Vreede & Ruſt, J. F. Pieterſe, naar Banda, met 7 bannelingen.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. ſchip Naſſau; fregat Wilhelmina; korvet Eclips; brikken Zeehond, Maria; ſchoeners Schilpad, Callijpſo, Zeemeeuw; kanonneerbooten No. 1 en 2; ſchepen De Vrouwe Helena, Arinus Marinus, Maghar, Ennore Franſit, Jonge Anthonij; Merie Oosman, Maria; brikken Amazoon, Rembang Harmonie, Willem Johan, Marſoek, Helen, Johanna, Boboſalem, Manſoor, Maria, Aſſiſtentie, Jacoba Aletta, Hengtaij, Samarang; kotters Pambla, Bintam; ſchoeners Roſe, Pauwſeeng. —Eng. ſchip David Shaw; brik Geſina.—Franſche ſchepen L'Eglantine, Alexander.—Amerik. ſchip Lien.—Chineeſche jonk Kintaijſoen.

JAVA.

SOURABAIJA, *den 15 Maart.*

Men verneemt, dat het ſchip *Fatalgair*, gevoerd door den maleijer *Katipa*, hetwelk met eene lading rijst op den 25ſten februari ll., van hier was vertrokken met inzicht om te Jabong, eene plaats gelegen in de reſidentie van Bezoeki, deszelfs lading voor Banda te completeren, op den 20en dezer op de hoogte van Bedoelang, liggende in welmelde reſidentie, is op ſtrand geſlagen, na verlies van twee ankers.

Het ſchip dwars naar de wal gekeerd omſlaande, was het gevaar voor de equipage en paſſagiers, die door de hooge zee en felle wind geen hulp van land konden bekomen vrij groot. Evenwel heeft deze gebeurtenis aan niemand het leven gekost, daar de equipage en paſſagiers, waaronder was de kapitein *Heijdkamp* en familie, door op het boord van het ſchip te blijven zitten, zich hebben kunnen redden tot dat het weer bedaarde, en men door het verkrijgen van praauwen naar de wal heeft kunnen komen, offchoon ook dit met gevaar gepaard is geweest.

Men hoopt den bodem nog te zullen redden, dan de lading, althans de rijst, is geheel bedorven.

EUROPA.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 18 oct.*

Wij hebben de volgende berigten ontvangen:

Uittrekſel uit een' brief van Kaïro, van den 22ſten november 1818.

De koophandel van Egijpte is in een' betreurenswaardigen toeſtand. Er is geen koopman, welke niet ontzaggelijke ſommen aan het gouvernement ſchuldig is, ten gevolge der ſterke verliezen, welke zij, in het verleden jaar, met het aanvoeren van eetwaren naar Europa hebben geleden. *Weshalve* hier *niets* te doen is, en ik mijne principalen raad, om geene expeditien voor hunne rekening naar deze ongelukkige ſtreken te doen.

Uittrekſel uit een' brief van Alexandrie van den 24ſten november 1818.

Na lang verwijlen zal ik er eindelijk toe geraken, om u, wegens den ſtaat des oorlogs tegen de Wechabieten, en van hetgeen mij, wegens den uitſlag der expeditie naar Indië, over de land-engte van Suez, bekend is, berigt te geven.

De Reza van Deriz, de hoofdſtad en laatſte wijkplaats der Wechabieten, heeft den Pacha tot volſtrekten beſchermer van het geheele bewoonde land aldaar geconſtitueerd. Het opperhoofd dier natie, met name *Abdallah*, gelijk mede diens geheele huisgezin, is den overwinnaar in handen gevallen. Hij zal, bij de eerſte gelegenheid, met en benevens de twee zijner onderbevelhebbers, met welker bijſtand hij zich tot den laatſten oorlog heeft toegeruſt, naar Konſtantinopel worden opgezonden.

Wat den handel op Indië aangaat, alhoewel de onderneming daarvan niet aan de verwachting ſchijnt te beantwoorden, ſchijnt dezelve nog voortgezet te zullen worden, tot dat de eerſte termijn van aanneming daarvan zal geëindigd zijn, welke voor drie jaren bepaald was, en op het punt is, af te loopen. Het ſchijnt, dat de transport-koſten en de tol, welke aan Z. H. betaald moet worden, hooger loopen, dan de onkoſten, die tot de reis over de Kaap de Goede Hoop noodig zijn.

Uittrekſel uit een' brief van Alexandrie, van den 18den maart 1819.

Had ik het genoegen, u, op den 24ſten november des verleden jaars, eenige berigten aangaande den oorlog met de Wachabieten mede te deelen, thans maak ik gebruik van het vertrek des heeren *Puliciani*, aan welken ik dezen behandig, om u te melden, dat gansch Yemen zich aan Z. Exc. *Kalil*-pacha, een gedeelte der krijgsmagt van Z. H. kommanderende, onderworpen heeft. Het ſchijnt, dat deze ten oogmerkt heeft, om gezegde provincie aan den Iman van Sana af te ſlaan. Ik kan u tevens berigten, dat deze verovering zonder eenig bloed-

storten heeft plaats gehad, aangezien de inwoners vrijwillig den veldheer hulde hebben bewezen.

Uittreksel uit een' brief van Bagdad van 9den julij 1819.

Ingevolge de jongst uit Indië ontvangen berigten, zijn de Engelschen op het punt om eene groote expeditie te ondernemen tegen de *Djewasfims*, roovers, welke de golf van Perzie onveilig maken. Vijf duizend man zijn bestemd, om op de kust te landen, zullende, in de maand september aanstaande, het eskader van Bombaij vertrekken. De Iman van Mascate zal, van zijnen kant, medewerken tot het uitroijen dier zeeschuimers, welke niet eene vlag meer eerbiedigen, en waarschijnlijk zal *Ibrahim*-pacha, zoon des gouverneurs van Egijpte, welke het aan zee gelegen noordelijke gedeelte van Arabie, Lahsa en El-Katif bezet, en welks troepen zich van Kounfuda, een belangrijk punt aan de roode zee, hebben meester gemaakt, zich met deze expeditie bemoeijen, om zijne veroveringen uit te breiden en zijn aandeel in de verdeeling van het grondgebied der *Djewasfims* te bekomen. Reeds heeft, zoo men zegt, de Iman van Mascate-Ras-el-Khaime op die zeeroovers veroverd.

Er heerschen op dit oogenblik groote onlusten in Kurdistan. *Mahmoud*-pacha, zoon van *Abdelrahman*-pacha-kurdis, heeft Suleimania, de hoofdplaats dier provincie, verlaten en is tot den prins van Kermanehah gevlugt. *Osman*-beij, zijn broeder, welke Koifindjak bestuurde, heeft insgelijks zijn gouvernement moeten verlaten, ten gevolge van een' door den pacha van Bagdad verwekten opstand; maar hij heeft zich naar Suleimania begeven, alwaar eenige persiaansche troepen, welke altoos in den omtrek dier stad gestationneerd zijn, binnen zijn getrokken. *Hassan*-beij, broeder van opgemelden *Mahmoud*-pacha, die zich naar Bagdad had begeven, is tot het gouvernement van Koifindjak benoemd, en eergisteren vertrokken, om van dit gouvernement bezit te gaan nemen. *Mahamad*-beij, zoon van *Khaled*-pacha, die zich insgelijks alhier bevindt, is naar Zaho bestemd, om *Suleiman*-pacha-kurdis te vervangen. *Abdallah*-pacha, oom van *Mahamad*, pacha van Sulimania, zal benoemd worden, om laatsgemelden te vervangen. Men maakt toebereidselen tot het vertrekken naar alle punten, dewijl het onmogelijk is, dat de zaken, in den staat, waarin zij zijn, kunnen blijven. Intusschen is er, sints eenige dagen, geen koorn ter markt gekomen, noch brood voorhanden. Men vreest zeer eenen oorlog tusschen Perzie en dat Pachalik. Voeg daarbij, dat er nog steeds onlusten in de woestijn van Nisfibin heerschen, en dat de Yezidis nog onlangs twee van Konstantinopel gekomen Tartaren en eene van Aleppo naar Mousfoul trekkende karavane uitgeschud hebben.

(*Staats Courant.*)

BRUSSEL, *den 18 october.*

Een onzer dagbladen behelst thans een uitgebreid stuk, aan hetzelve ter plaatsing toegezonden, uit Berlijn, strekkende om te betogen, dat, niettegenstaande de verzekeringen van fransche dagbladen, in de daad in Duitschland eene vereeniging van revolutionnairen bestaat, welke de ommekeering der bestaande orde van zaken ten doel hebben. Men verzekert daarin, dat de geheime vereenigingen, in 1817, op den Wartburg zijn tot stand gebragt; dat men thans 14 zulke vereenigingen kent, welke ieder hare bijzondere organisatie, opperhoofden en kas hebben, doch die onderling briefwisseling houden; dat er buiten dien nog vier bijzondere vereenigingen bestaan, waarvan drie in Universiteits-steden, en eene in eene duitsche vorstelijke residentie gevestigd zijn; gevormd uit lieden uitmuntende door hunne talenten, of geestdrift. Niemand wordt daarin opgenomen zonder een voorafgaand scherp onderzoek. De genen, welke alleen de nieuwe staatkundige theorien genegen zijn, doch geenzins blinde werktuigen willen worden, blijven in de *propyleën* (zoo zij zeggen) en worden niet tot het Heiligdom toegelaten; deze zijn echter het geheime genootschap van nut, daarzij zich meest met de studie van het Staatsregt bezig houdende, het ware oogmerk der vereeniging bemantelen. De Leden dezer bijzondere vereenigingen noemen zich de *Zwarten*; het zijn niet alleen Studenten, maar ook lieden van allerleien staat, hoewel de voorname raddraaijers achter de schermen zitten. Onder deze ingewijden zijn sommige, zich de *onvoorwaardelyke* noemen, en gereed zijn, om dat gene, het welk hunne overtuiging hun voorschrijft, te werk te stellen, zonder eenige de allerminste bedenking, van welken aard ook. Men twijfelt geenzins of Sand behoort tot deze Secten. Het gemeene oogmerk is, om de bestaande orde van zaken te vernietigen, vrijheid en gelijkheid intevoeren. Duitschland in een ligchaam te vormen. Zij verschillen echter daarin, of zij een electief koningschap, of eene volledige republiek willen vestigen. Men eindigt met te verzekeren, dat dit kort verslag de uitslag is van het onderzoek van tien duizend stuks in beslag genomen brieven, dagboeken en aanspraken.

(*Haarlems. Courant.*)

DUITSCHLAND.

ZURICH, *den 5 oct.*

Men heeft in Zwitzerland doen drukken en in omloop gebragt eene lijst van personen, welke het burgerregt in de stad Bazel bekomen hebben. Behalve een zeker aantal burgers van het kanton, is deze gunst toegestaan aan 15 vreemdelingen, onder welke zich de kolonel *Gustafshon* (de voormalige Koning van Zweden), en de boekverkooper *Nieukirch*, van Colmar, bevindt.

(*Moniteur.*)

FRANKRYK.

PARIJS, *den 13 oct.*

Sedert eenige dagen heeft men zich bijzonder opgehouden met allerhande geruchten; dan eens van eene verandering in 't ministerie; dan eens van eene aanstaande verandering in de wet op de verkiezingen en de vrijheid van de drukpers; dan eens van eenen algemeenen maatregel, om 400, zoo Ultra's als Liberalen, die men opgaf als wargeesten en oproermakers, in eens naar de colonien te doen voeren, in navolging van hetgeen te meermalen onder vroegere revolutionnaire regeringen is geschied. Het blijkt van achteren, dat alle deze geruchten geenen den minsten grond hebben, en men houdt zich overtuigd, wat het laatstgenoemde aangaat, dat de revolutionnaire dwingelandij nimmer onder eene constitutionele regering zal worden herhaald.

Het eerste nummer van de *Annales protestantes* ziet thans het licht. Het oogmerk der schrijvers schijnt te zijn, om de leerstellingen van de protestantsche kerk in een klaar en helder daglicht voor te stellen en te verdedigen tegen allerleie aanrandingen; zij zijn van oordeel, dat het tegenwoordige tijdperk geschikt is, om deze taak zonder menschenvrees te ondernemen.

den 15den october.

Bij eene koninklijke ordonnantie van den 14den dezer is de opening van de Wetgevende vergadering bepaald op den 15 november aanstaande.

Daar de geele koorts zich heeft geopenbaard op het spaansche oorlogschip *Asia*, het welk in quarantaine naar Port Mahon was gezonden, heeft de Minister van binnenlandsche zaken besloten, dat alle schepen, komende uit de Havanna, Andalusie, Mahon of eenige spaansche of portugeesche haven, alwaar men weet dat de geele koorts heerscht, aan eene quarantaine zullen worden onderworpen van dertig dagen; — de schepen uit eene der andere Spaansche of Portugeesche havens komende, zullen aan eene observatie-quarantaine van veertien dagen worden onderworpen, gelijk ook die, welke uit Noord-Amerika, of uit de Antilles komen en aan boord van welke niets buitengewoons is voorgevallen; de schepen echter die, uit laatstgenoemde oorden komende, gedurende de reize, zieken, of dooden mogten hebben gehad, zullen mede eene gestrenge quarantaine van dertig dagen moeten ondergaan.

De berigten, dat de besmettelijke ziekte in Andalusie veld wint, worden bevestigd door het officieel berigt uit Spanje, dat men tusschen gemelde provincie en Nieuw-Kastilie en Estramadura een cordon troepen zal vormen. Vele honderde huisgezinnen hebben in tijds Sevilie verlaten; eenige zijn in het gebergte van Ronda verspreid, andere aan deze zijde tot in La Mancha gekomen, welke laatste omstandigheid de Overheid van Madrid tot verdubbelde waakzaamheid heeft genoopt.

In Murcia zijn twee bekende personen, waaronder een kollonel van de artillerie, beide beschuldigd van vrijmetselarij, in de gevangenissen der Inquisitie overleden.

(*Haarlemsche Courant.*)

17 october.

De geruchten, aangaande eenen oorlog in het Noorden, zijn geheel vervallen.

De Liberalen en Anti-liberalen havenen elkander gedurig in de dagbladen op eene verregaande wijze. De laatstgenoemde zijn echter te dezen steeds de hatelijkste en geweldigste Sommigen zijn niet vreemd van het denkbeeld, dat de Anti-liberalen, rekenende op buitenlandsche ondersteuning, gaarne de Liberalen tot het uiterste zouden willen drijven.

Men wil thans, dat de Koningin van Spanje vooreerst aan deze zijde van de Ebro verblijft, en niet voor den 19 hare intrede in Madrid zal doen.

De bekende duitsche Hoogleeraar Görres, schrijver van het in Duitschland in beslag genomen werk, *Duitschland en de revolutie*, is in Staatsburg aangekomen. Men verzekert, dat men bevelen had gegeven, om hem in Frankfort in verzekerde bewaring te nemen.

den 18 october.

Volgens sommige onzer dagbladen zijn er dezer dagen verscheidene duitsche studenten in Zwitzerland aangekomen, welke voornemens waren, om den 18 october, den verjaardag van den slag van Leipzig, bij de beroemde kapel van *Willem Tell* te vieren.

Het officiele dagblad van Madrid, het welk den 5 october verzekerde, dat de ziekte te Kadix begon te verminderen, doch dat dezelve zich in Sevilie had vertoond, meldt den 7 niets naders aangaande deze belangrijke aangelegenheden. Volgens berigten, over Engeland ontvangen, zoude het aantal zieken in Kadix den 28 september tot 8000 zijn geklommen. Naar luid der laatste berigten uit Perpignan, liepen er in Catalonie allerlei geruchten wegens de desertie van de troepen, die bij Kadix waren gebleven, om het cordon aldaar uit te maken. Alle de catalaansche havens zijn thans gesloten, behalve die van Barcelona, Palamos, Tarragona en Tertosa.

Volgens een der ministeriele dagbladen zoude de Prinses *van Wallis* deze hoofdstad incognito zijn gepasseerd, en hare reize naar Engeland hebben voorgezet.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 12 oct.*

De Ministerielen verzekeren, dat het Parlement den 23 November bij een zal komen en dat men zich in hetzelve in de eerste plaats zal bezig houden met het beraadslagen van maatregelen, ten einde aan de stoute ondernemingen der parlementaire hervormers, en aan den geest van opstand en ongodsdienstigheid, paal en perk te stellen.

Het is gebleken, dat de openbare inkomsten dit jaar minder hebben opgeleverd, dan men berekende. In vergelijking van het jaar, sluitende met September 1818, is het te kort 368,941 ponden, doch in vergelijking van hetzelfde tijdperk, sluitende met September 1817, hebben de inkomsten dit jaar ruim 4 millioenen ponden meerder opgeleverd. Dit jaar hebben de inkomende en uitgaande regten bijna een millioen minder opgebragt, dan in het vorig; de accijnsen hebben echter ruim 800,000 ponden meerder opgeleverd, en dit is natuurlijk, uit hoofde van de verhooging van sommige dezer belastingen.

Dezer dagen houdt een belangrijk regtsgeding den openbaren aandacht in deze hoofdstad bezig. De boekdrukker *Carlile*, een man, bekend door de uitgave van zeker weekblaadje, *de Republikein* genaamd, waarin de hoogere autoriteiten, de Prins Regent zelf, op de verregaandste wijze worden ten toon gesteld en welke uit dien hoofde reeds meermalen in verzekerde bewaring is genomen, doch telkens, onder borgtogt, ontslagen, — wordt heden in Guildhall te regt gesteld, wegens de uitgave van het werk van Payne *Age of Reason*. De Procureur-generaal meent, dat dit werk gevoelens inhoudt, strijdig en beleedigend voor de leerstelsels van de kristelijke hier te lande gevestigde Kerk, en uit dien hoofde strafbaar is. De uitgever heeft openlijk betuigd een deïst te zijn, doch meende tevens, dat er hier te lande geene wet bestond, waar bij het koesteren van dergelijke gevoelens strafbaar werd geoordeeld. De uitslag van dit regtsgeding wordt met verlangen te gemoet gezien.

den 15den october.

Het regtsgeding van den beruchten Carlile heeft drie dagen geduurd. De beklaagde werd verzeld en ondersteund door den even beruchten volksredenaar *Hunt*. Hij heeft genoegzaam het geheele werk van *Paijne*, *Age of reason* (*Beuw der rede*) voorgelezen en buitendien nog zeker onuitgegeven werk, waarin de Heilige Schrift op de grofste wijze werd aangevallen. Hij is telken reize, zoo wel door den voorzittenden Regter, als door den Advocaat-generaal gestoord, welke beide verklaarden, als Overheids-personen en als Kristenen, niet te kunnen, noch te mogen dulden, dat de kristelijke Godsdienst op dergelijk eene godslasterende wijze werd beleedigd en aangetast; doch de beklaagde scheen zich daar weinig aan te storen, tot dat, op het hooren van eenige zinsneden, zoo stotend, dat er onder de geheele zeer talrijke vergadering een gemor van afkeuring bestond, de Voorzitter der gezworenen opstond, en den beklaagden aanraadde, om zich van deze en dergelijke uitdrukkingen te onthouden. De beklaagde heeft ten laatsten, door het aanhalen van verschillende werken, betoogd, dat het aan een ieder vrijstond, om alles wat den Godsdienst raakte, te onderzoeken; — hij wilde eindelijk alle de hoofden der verschillende secten als getuigen doen dagvaarden, en wilde daardoor bewijzen dat, daar hunne verschillende leerstelzels werden ge-

duld; ook zijn stelsel geduld behoorde te worden; doch de Regter heeft zulks ten eenemale afgeslagen. De Advokaat-generaal heeft daarop de zaak voorgedragen en de gezworenen hebben, na een half uur beraadslagens, verklaard, dat het meergemelde boek was godslasterend en beleedigend, en alzoo, volgens de bestaande wetten, niet mogt worden uitgegeven. Het vonnis is nog niet uitgesproken, doch zoo dra de jurij *Carlile* schuldig verklaarde, is hij gevat en daar hij ditmaal geenen borgtogt konde stellen, gevangen gezet. De verklaring der jurij wordt niet alleen door de ministeriele, maar ook door zeer verdraagzame en onpartijdige dagbladen ten uiterste geprezen. De Aartsbisschop van Canterburij en de Opperrabbijn van Londen hebben beide het regtsgeding bijgewoond.

Volgens berigten uit de Vereenigde Staten, hebben de kooplieden van Philadelphia in eene vergadering een commité benoemd, om eene memorie aan het Congres te stellen en daarin aantehouden op eene verandering in de inkomende regten van verschillende fabriekwaren, het daarvoor houdende, dat door den overmatigen invoer van buitens lands, de binnenlandsche handel en nijverheid wordt vernield.

(*Haarlemsche Courant.*

den 19 october.

De bedaarde en gezeten lieden beginnen zich hoe langs hoe meer omtrent de pogingen der parlementaire hervormers te verklaren, en dezelve als hoogst schadelijk en gevaarlijk aftekeuren. Zoo hebben ook de aldermans van Londen dien aangaande eene merkwaardige verklaring afgelegd en bekend gemaakt, en dat niettegenstaande het bekende besluit van den gemeente raad, nopens de handelwijze van de overheid van Manchester. Men merkt op, dat deze handelwijze over het algemeen, ook door de tegenstanders der parlementaire hervorming, word afgekeurd; velen zijn en blijven van oordeel, dat men willekeurig is te werk gegaan en dat men zich in tijds tegen alle willekeur moet verklaren, ten einde de gevestigde regten der natie in stand te houden. Met dat oogmerk is dan den 13 ook weder eene groote vergadering te York gehouden, waarbij zeer aanzienelijke lieden uit het graafschap, als graaf *Fitz-William*, hertog *van Norfolk*, graaf *Surrij* lord *Milton*, zijn tegenwoordig geweest. Eene menigte lieden uit de naburige steden is, ter bijwoning dezer vergadering, naar York gekomen. De mannen liepen geregeld in divisien, arm in arm, en waren voorzien met gewone wandelstokken. Zij voerden vaandels, met floers omhangen, en met opschriften, die echter alleen op Manchester en geenzins op de hervorming betrekking hadden; zij waren voorts van muziek voorzien en zongen *God save the King*. De vergaderde menigte beliep ten minsten 20000 lieden. De meergenoemde aanzienelijke personen waren met den opper-sherif en nog verscheidene andere op de stellagie, en de hertog *van Norfolk* heeft zelf de menigte toegesproken en de resolutien voorgesteld. Dezelve hielden hoofdzakelijk in: „ Het volk heeft het regt, om in het openbaar, wegens zijne belangen, te vergaderen; men mag deze vergadering niet met geweld verstoren; de handelwijze, te dien aanzien, te Manchester gehouden, is onwettig; de goedkeuring dezer handelwijze, door den prins regent, en de weigering, om te dien opzigte een regterlijk onderzoek te bevelen, is een gevaarlijke maatregel; het is pligt om te waken tegen allen inbreuk op de regten des volks en de constitutie; het is derhalve noodig, dat het gebeurde te Manchester worde onderzocht, en de prins regent behoort alzoo te worden verzocht, om het parlement bijeenteroepen en dit onderzoek aan hetzelve op te dragen. " De heer *Stuard Worslij* heeft zich tegen de revolutien verklaard inzonderheid tegen de laatste; hij meende, dat men nog met geenen genoegzamen grond over het gebeurde konde oordeelen en dat men dienaangaande openingen van de ministers aan het parlement moest afwachten; doch de stem van dien spreker is al spoedig, door het geschreeuw der menigte, verdoofd; waarop de resolutien zijn aangenomen. De eigenlijke hervormers hebben geen deel aan de vergadering gehad; de bekende *Wooler* heeft willen spreken, doch zulks is hem belet, daar hij geen kiezer van het graafschap was.

In Chester heeft men te Norwich eene vergadering gehouden en in dezelve een comité benoemd, het welk zal opmaken een staat van alle de manschappen, welke genegen en bevoegd zijn, om, in geval van nood, ter bewaring van de rust, de wapenen optevatten. Men heeft tot dat einde 4000 ponden, door inschrijving, bijeengebragt. In Preston zijn drie personen, wegens het vervaardigen van pieken, gevat. Bij Newcastle hebben dezer dagen verregaande onlusten plaats gehad onder de kolenwerkers, wegens verhooging van werkloonen. De magistraat heeft zich naar de plaats, waar de menigte bijeen was, begeven, en zich doen verzellen door eenige sloepen van oorlogschepen, doch deze zijn al spoedig door eene hagelbui van steenen begroet, zoodanig, dat de matrozen genoodzaakt zijn geworden vuur te geven en bij die gelegenheid een persoon hebben gedood. Het graauw heeft daarop de herberg, alwaar zich de lord-majoor bevond, open gebroken en deuren en vengsters vernield, tot dat de gewapende magt de rust heeft hersteld. Tot nog toe hebben de werklieden hunnen arbeid niet hervat.

Volgens de laatste berigten uit Nieuwjork van den 14 september, bleeft de geele koortst steeds aldaar, te Baltimore en te Charlestown, heerschen. Ook op Jamaica heeft zich in augustus eene kwaadaardige koorts geopenbaard. Een der regimenten, aldaar in bezetting, heeft 140, een ander 180 man, door dezelve, verloren. De laatste berigten uit de West-Indien behelzen eenige opgaven aangaande den oorlog met de zuid-amerikaansche Insurgenten. De brieven van het eiland Trinidad van den 10 september melden niets naders aangaande Venezuela, weshalve men veronderstelt, dat de gelande expeditie van Margarita aldaar nog niet veel zakelijks heeft verrigt. Uit verschillende omstandigheden schijnt te blijken, dat de Insurgenten generaal *Bolivar* zich werkelijk van de hoofdstad van Nieuw Granada, Santa Fé, heeft meester gemaakt, en dat de spaansche Generaal dezelve den 9 augustus heeft ontruimd en naar Mompox is teruggetrokken ten einde zich met de bezittingen van Carthagena te vereenigen. Een bulletin van de armee van *Bolivar*, van den 25 julij bevorens, behelst het berigt van eenen veldslag, waarin de spaansche troepen op de vlugt zijn gedreven. Uit Buenos Ayres meldt men, dat de vrees voor de expeditie van Kadix, aldaar alle partijen heeft vereenigd en dat men de meest krachtige maatregelen heeft genomen, om de Spanjaarden te bevechten; zoodanig, dat de eerstgenoemden en zelfs de Portugezen uit Montevideo meenden, dat de laatste hun oogmerk bezwaarlijk zouden bereiken. Uit de Stille Zuidzee verneemt men eindelijk, dat Lord *Cochrane* zich van klein Callao heeft meester gemaakt en aldaar een vaartuig met 100,000 piasters heeft veroverd. Het scheen echter, dat zijn Lordschap niets verder tegen Peru dacht te ondernemen; immers men verzekerde, dat hij Goayaquill was gepasseerd, naar Chili terugkeerende.

De particuliere brieven en dagbladen uit de Vereenigde Staten van Amerika behelzen zeer ongunstige berigten, aangaande den algemeenen stilstand van den handel aldaar; men konde niet berekenen, dat deze toestand eerlang zoude veranderen.

SPANJE.

Van de Spaansche Grenzen, *den 4 sept.*

Den 2 dezer is de jonge Koningin van Spanje, na het zuiden van Frankrijk met zeer korte dagreizen te zijn doorgetrokken, en overal het merkwaardigste te hebben bezien, op de Bidassoa aangekomen. Beide de oevers van genoemde rivier waren met eene nieuwsgierige menigte bedekt, toen Hoogstdezelve die in eene draagstoel (men oordeelde de brug niet sterk genoeg voor het rijtuig) passeerde en alzoo het spaansche grondgebied bereikte. Te Irun heeft zij de personen, tot den hofstoet van Z. M. den Koning van Saxen behorende, die haar tot zoo ver hadden verzeld, vaarwel gezegd, en bij die gelegenheid hare aandoeningen niet kunnen verbergen.

De berigten uit het binnenste van Spanje zijn, omtrent de besmettelijke ziekte van Kadix, nog ongunstig. De levensmiddelen beginnen aldaar te ontbreken en daar bij wordt de insubordinatie en desertie bij de troepen, welke voor de groote expeditie bijeenverzameld waren, zoo algemeen, dat van 's Konings wegen zelfs een edikt is uitgegeven, waarbij men zeer ernstige maatregelen voorschrijft, om de deserteurs, die welligt de ziekte nog meer zouden kunnen verspreiden, aan te houden.

Madrid, *den 5 oct.*

Het dagblad dezer Stad, het eenige waar van de uitgave geoorloofd is, verzekert, dat de besmettelijke ziekte op het eiland Leon thans op zijn hoogst is; het aantal zieken vermindert aldaar dagelijks. Omtrent de stad Kadix verzekert dit dagblad hetzelfde. Aan den anderen kant meldt dit dagblad, dat, niettegenstaande de Overheid den 18 September verzekerde, dat de geele koorts nog niet in Sevilie was doorgedrongen, men er den 19, op eens aldaar de sporen van heeft ontdekt, en dat sedert dien tijd, tot den 24sten drie en dertig lieden door dezelve zijn aangetast geworden, waarvan tien zijn overleden. Men meldt verder, dat de gezondheids junta's der naburige provincien dadelijk maatregelen hebben genomen, ten einde den voortgang der besmetting te weren. De Kapiteinen-generaal van Estramadura en Nieuw-Kastilie zijn overeengekomen, om een cordon troepen op de Sierra Morena te vormen. Tot nog toe verneemt men in de overige deelen des Rijks niet van de genoemde besmettelijke ziekte.

WEST-INDIË.

St. Thomas, *den 24 September 1819.*

Nog nimmer is op dit eiland een orkaan ondervonden die meer verwoesting aangerigt heeft als die van den 21 en 22 ll.

Gedurende den 21 kondigde alles eenen naderenden storm aan en gevolgelijk werden alle mogelijke voorzorgen op de ter reede liggende schepen genomen zich zoo veel mogelijk tegen denzelven te verzekeren. Dan de uitkomst heeft ongelukkiger wijze de ontoereikendheid der menschelijke middelen in zulke gevallen doen zien.

In den avond van den 21 begon het hevig uit W. N. W. te waaijen, onder het nedervallen van regen in stroomen, welke verschrikkelijke regen zonder ophouden gedurende den storm aanhield. Van een uur 's nachts tot vier uren des morgens was de storm zoodanig, dat niemand op het eiland ooit iets dergelijks ondervonden heeft. De wind hield zich gedurende dit tijdvak tusschen W. N. W. en Z. Z. W.

Met het aanbreken van den dag de wind iets bedaard zijnde, leverde de stad en de haven een ijzingwekkend schouwspel op. Alle omheiningen zijn weggevoerd, de meeste huizen van de daken beroofd, eenige geheel omver gewaaid. De zeehoofden zijn alle beschadigd en sommige geheel weggespoeld. Bij het gaan leggen van den wind en het ophouden van den de lucht verduisterenden regen konde men eindelijk den geheelen omvang van ons verlies ontdekken. Van de menigte schoone schepen die in den morgen van den 21 in de haven voor anker lagen, hebben enkel het engelsch oorlogschip *Salisbury*, twee deensche schepen en twee sloepen den storm uitgehouden. Het strand ten Z. O. is bedekt met wrakken, waarvan zeer weinige te redden zijn. Het treurigste is echter dat een groot getal schepen gezonken zijn, waarmede vele menschen tevens zijn verongelukt. Het getal der gestrande schepen bedraagt 70, benevens 21 booten.

Gelukkig zoo wij nog hier het verhaal onzer rampen konden sluiten. Dan de verwoestingen van den storm hebben zich niet alleen tot de zee bepaald. Meest alle plantagien van het eiland hebben groote schade geleden. Sommige zijn in den eigenlijken zin van het woord weggewaaid. Eenige negers hebben het leven verloren. Dit alles verbonden met de verwoesting van al het zuikerriet, heeft alle onze uitzigten in eens vernietigd. Het is onmogelijk het verlies van dit ongelukkig eiland te schatten.

De eilanden Tortola en St. Johns hebben ook schrikkelijk geleden. In Tortola is bijna de geheele stad omver gerukt en vele personen omgekomen, waaronder *R. Hetherington*, gouverneur van dat eiland.

(*New York gazette en New England palladium.*)

NOORD-AMERIKA.

Men vindt in eene der laatste Boston couranten de volgende bekendmaking, gedaan door den Gouverneur van den staat van Massachusets, welke op eene gevoelvolle wijze den gelukkigen toestand van dit gedeelte der Vereenigde staten schetst.

PROCLAMATIE.

De gelukzaligheid van het menschelijk geslacht haren oorsprong hebbende van den oppersten beheerscher van het Heelal, is het onze pligt dit te erkennen, den schepper van onze genoegens te aanbidden en onze dankbaarheid te betuigen voor de voortdurende zorg en goedheid van eene algoede voorzienigheid. De menigvuldige zegeningen die het tegenwoordige jaar doen uitblinken boven andere, eischen van de ingezetenen van dezen staat een uitstekend bewijs hunner erkentelijkheid en dankbaarheid.

Het is daarom, dat ik goedgedacht heb, met goedvinden van den raad eenen algemeenen dank- en bid-dag voor dezen staat uitteschrijven op den tweeden december aanstaande. De ingezetenen van alle de onderscheiden godsdienstige partijen worden verzocht zich op dien dag te verzamelen in de plaatsen hunner openlijke godsvereering, op dat wij gezamenlijk en eerbiedig den Almagtigen onze dankbetuigingen aanbieden voor Zijne onverdiende weldaden; voor den buiten gemeen goeden staat der gezondheid in dit gewest; voor den overvloed van den vorigen en tegenwoordigen herfst; voor de algemeene goede verstand houding onder ons, en de voortduring onzer burgerlijke en godsdienstige voorregten. Danken wij Hem, dat vreede en vriendschap met andere volkeren bewaard zijn gebleven en dat, hoewel onze handel geleden heeft, onze visscherijen voordeelig zijn geweest, onze velden rijkelijk hebben gedragen en de aanstrengingen der nijverheid onder ons algemeen rijkelijk hunne belooning genieten.

En, daar wij aldus den albarmhartigen God het offer onzer dankbaarheid daarbrengen, laten wij opregtelijk onze eigene onwaardigheid erkennen en bij eene nedrige erkentenis onzer zonden, ernstige gebeden opzenden tot den troon der genade om vergiffenis van dezelve door den grooten verlosser der menschen. Gods voorzienigheid zegene de armen met vrienden en onderstand; Hij beware onder ons deugd en ware godsdienst; Hij bevordere zoo als tot dusverre de belangen der Vereenigde Staten; Hij zegene den President in het volbrengen zijner gewigtige pligten; Hij wake over de beraadslagingen van het algemeene bestuur en over die der bijzondere regeringen en beware ons den Vrede; Hij zegene de regters en overheidspersonen, de dienaren van den godsdienst en de onderwijzers onzer jeugd; Hij bevordere de belangen onzer hoogeschool en van alle andere verrigtingen ten dienste van het opwassende geslacht; Hij ondersteune de werkzaamheden van alle genootschappen onder ons bestaande tot weering der ondeugd, tot bevordering van godsdienst en van goede zeden.

Moge de alwijsheid eener almagtige voorzienigheid den tijd vervroegen, wanneer de leer van het Evangelie over de geheele aarde zal zijn verspreid en er maar één Heer zal zijn en diens naam maar één.

De ingezetenen worden verzocht geen werk te doen, noch vermaken te nemen, onbestaanbaar met de bestemming van den voornoemden dag.

Gegeven te Boston in onze raad-vergadering op den 18den october, in het jaar onzes Heeren achttienhonderd en negentien, — dat der onafhankelijkheid der Vereenigde Staten het vier en veertigste.

J. BROOKS.

Van wege Zijne Exellentie den Gouverneur, met voorweten en toestemming van den raad.

ALDEN BRADFORD, *sec.*

(*New-England Palladium.*

MENGELINGEN.

Aan den Uitgever der Bataviasche Courant.

De in het laatste weekblad n°. 12 geplaatste berekening omtrent het getal jaren, hetwelk iemand waarschijnlijk nog te leven heeft, is wel toepasselijk op het grootste gedeelte van Europa, voornamelijk echter op Duitschland, alwaar men deze berekening naar de dood en geboorte lijsten opgemaakt heeft, maar geenzins op Oost-Indië, en vooral niet op Batavia en deszelfs ommestreeken, alwaar men bevonden heeft dat volgens de doodenlijsten, zoo van Europeërs, Inlanders, Chinezen en andere natien in een jaar sterven

van 100 personen in de stad wonende		15
„ 100 „ „ chinesche kampong		8
„ 100 „ „ voorsteden		5

op het eiland Java en Madura . . . 12 aan de hoven te Soeracarta en Djocjocarta, de Kadoe daaronder gerekend, 18 personen.

Men zal zich allezins verwonderen, dat op het gezonde Java ten naasten bij even zoo veel, en in der vorsten landen zelfs nog meer menschen sterven, als in den verpesten dampkring van Batavia, dan deze verwondering zal wel ras verdwijnen, als men de papieren, in welker bezit ik mij bij toeval bevinde, en was uit ik de opgenoemde lijsten getrokken heb, zelve raadpleegd; men zal alsdan ontwaren, dat verre het grootste gedeelte dooden op het eiland Java kinderen zijn beneden de twee jaren, en meestal aan de natuurlijke pokken overleden; want de zoo heilzame inenting der koepokstoffe heeft eerst sedert weinige jaren met ongelooflijk veel moeite en door middelen van overreding, onder de Inlanders eenigen opgang gemaakt.

Volgens opgenoemde aantooning, voor de echtheid waarvan ik insta, sterven dus alle in de stad Batavia wonende menschen, in minder dan 28 jaren, ten eenenmale uit, want van 100 personen jaarlijks 15 stervende, schieten er na verloop van

1	jaar	nog maar	over	85
2	„	„	„	72
3	„	„	„	61
4	„	„	„	52
5	„	„	„	44
6	„	„	„	34
7	„	„	„	29
8	jaar	nog maar	over	25
9	„	„	„	21
10	„	„	„	18
11	„	„	„	15
12	„	„	„	13
13	„	„	„	11
14	„	„	„	9
15	„	„	„	7
16	„	„	„	6
17	„	„	„	5
21	„	„	„	2
28	„	„	„	

Men zoude dus, indien er ooit een lijfrenten fonds hier in Indië mogt worden opgerigt, eene geheel andere berekening moeten volgen, dan de in genoemd weekblad voorkomende, terwijl de bepalingen door de voormalige Hooge regering daaromtrent gemaakt, bij derzelver resolutie in dato 11 julij 1797, almede niet tot basis kunnen strekken, om dat dezelve enkelijk doelen op Europeanen, en geenzins op inlanders en andere natien.

Volgens denzelfden schrijver, van wien de in uw weekblad geplaatste berekening ontleend schijnt te zijn, blijven van 1000 kinderen, te gelijker tijd geboren wordende in leven, na afloop van

het	1	jaar	740
„	2	„	660
„	3	„	620
„	4	„	596
„	5	„	584
„	6	„	574
„	7	„	564
„	8	„	554
„	9	„	546
„	10	„	540
„	15	„	518
„	20	„	496
„	25	„	471
„	30	„	446
„	35	„	420
„	40	„	385
„	50	„	313
„	60	„	226
„	70	„	130
„	80	„	49
„	90	„	11
„	97	„	1

Daar in die berekening geene evenredigheid plaats vindt, is dezelve waarschijnlijk gegrond op waarnemingen en aanteekeningen, waaruit dan blijken moet, dat de helft der kinderen, welke geboren worden, nog vóór hun zeventiende jaar bereikt te hebben komen te sterven, zoo dat een ieder, die den ouderdom van 17 jaren bereikt, een voorregt geniet, waarvan de andere helft van het menschdom verstoken blijft.

Ik kan aantoonen, dat van 1000 inlandsche en andere kinderen hier in Indië geboren, na verloop van een jaar, slechts overblijven 475 en dat dus meer dan de helft van hun die geboren worden, sterven vóór dat zij hun tweede jaar bereikt hebben; dat dus de zulken, welke den ouderdom van twee jaren bereiken, een voorregt genieten, waarvan de andere helft van het menschdom (hier in Oost-Indië) verstoken is; verder zegt dezelfde berekenaar, dat eene generatie kan gerekend worden op 33 jaren, en dat dus het gehele menschelijk geslacht op den aardbodem op 1000 millioenen gerekend wordende, daarvan sterven:

	jaarlijks	30 millioenen,
	dagelijks	82000
„	in ieder uur	3400
„	minuut	60
„	seconde	1

Dan ik zal aantoonen, dat 's menschen leven, over de geheele aarde, maar kan gerekend worden op 11 jaren, hetwelk ik mij voorbehoude voor een ander weekblad, vermits dit stuk reeds te lang geworden is.

R. B. H.

ANTWOORD OP TWEE WOORDEN OVER BATAVIA.

Je ne puis rien nommer, si ce n'est par son nom;
BOILEAU.

Niets zoude meer de algemeene verbazing, de algemeene klagt der pas uitgekomenen opwekken, dan de tegenwoordige staat van Batavia; en het gemis in alle maatschappelijke genoegens in die hoofdstad? Men spreekt hier, even als of de tegenwoordige staat van Batavia niet in het Vaderland bekend ware; men spreekt hier over *baren*, als of zij uit de lucht waren komen vallen, en verbeeldt zich misschien dat zij Europa verlaten, zonder zich te bekommeren naar welk oord der wereld zij zich begeven; zonder te voren naar eenige oppervlakkige kennis van het land dat zij tot hunne verblijfplaats kiezen te trachten: dit mag te voren met Ul. het geval geweest zijn, *oudgasten*, daar gij zoo over ons denkt, doch tegenwoordig raakt men immers meer en meer verlicht, en het hangt volstrekt van ons zelve af, in welk werelddeel wij ons ook mogen bevinden, een bijna juist denkbeeld van ieder land te vormen, daar talloze beschrijvingen in onze handen zijn. Ja waarlijk geloof mij, dat gij, schoon door den eernaam van *oudgast* gedekt, eenen mooij langen neus zoudt krijgen, als gij in Europa voor nieuws wildet vertellen, dat Batavia geheel vervallen, bijna door geene Europeanen bewoond is en dus alle gezellige verkeering mist.

Het is ook niet alleen uit beschrijvingen, het is vooral uit het verhaal der repatrierenden dat wij ons een denkbeeld van Java scheppen; en wanneer ons nu al eens de schoonste tafereelen werden opgehangen, dan immers nog zouden wij vragen, waarom de uitventers daarvan dat zoo schoon land verlaten hebben; het zoude ons ten minsten leiden om eer ten nadeele dan ten voordeele over Java te denken: niet dat ik hiermede zeggen wil, dat dit Eiland geene aanprijzing verdient, dit zij verre; ik wil alleen aantonen, dat men in het Vaderland eer ongunstig, dan gunstig over de O. I. bezittingen denkt en dus nooit met eene overdreven hoop naar hier vertrekt: wat verhaalt men elkander immers niet van het ongunstige climaat, om maar iets te noemen, het is even als of de dood hier aan den oever stond, gereed om elken aankomenden te ontvangen.

Neen, *oudgast* (ik geve u zoo gaarne dezen eernaam,) den Europeaan die wel denkt, die hier van een genoegzaam bestaan verzekerd is en het geluk niet buiten zich zelve zoekt, zult gij niet hooren klagen, deze zal zich zelve toejuichen bij elken stap welken hij in dit schoone land doet. Bij den eersten voet aan wal, houdt reeds zijne onzekerheid op, de donkere toekomst heeft zich opgehelderd en de blijdste tooneelen vertonen zich meer en meer en doen zijn hart van reine vreugde, van innige dankbaarheid gloeijen. Ik spreek hier van dezulken die geen gevoel bezitten, die begrijpen, dat zij alleen op deze wereld zijn om te genieten, die altijd het kwade, nooit het goede opmerken, die zich talloze vermaken scheppen, alleen om den tijd te dooden, zij mogen dan al of niet schadelijk zijn. Neen, voor hen neem ik den voorgeworpen handschoen niet op, want ik beklaag hen liever; maar ik verlang, dat men de pas uitgekomenen meer regt doe, hen niet allen over een kam scheere en met menschen ve gelijke, die altijd, waar zij zich ook mogen bevinden, *Baren* zullen blijven.

Dan om weder op de gezellige verkeering te komen, waar mede gij begint, moet ik u zeggen, als enkele beschaafde menschen zich over dezelve beklagen, dat zij regt hebben, doch zulks niet aan den staat van *Batavia*, maar alleen aan de *oudgasten* moet geweten worden. Deze zijn, wat de keuze van genoegens betreft, wezenlijke *Baren*, en ons zeker dertig, ja meer jaren ten achteren. Zij weten zich geen kring van vrienden te kiezen, bij hun ziet men geene menschen die hartelijk gevoel en warme vriendschap toonen; hun grootste genoegen bestaat in het geven eener luisterijke partij en deze is dan nog stijf of liever gedwongen, daar zij door hunne manieren den aan een gul en rond gedrag gewenden nieuweling, geheel van zich afstoten.

Het hangt dus veel van u af, mijne heeren *oudgasten*, om talloze billijke klagten te doen ophouden: geef gehoor aan de rede, aan de menschelijkheid, stel u in de plaats der pas aangekomenen, laat hen niet geheel aan zich zelve over, staa hen met raad en daad bij, en leg dan ook die onverschilligheid af, welke gij: voor menschen bezit die niet zoo gelukkig zijn als gij. Denk bij elken ongelukkigen aankomeling, wie, of van welken stand hij ook zijn moge, dat hij een landgenoot, een broeder van u is. Hoe ongelukkiger hij is en hoe bekrompener zijn bestaan, zoo veel te meer regt heeft hij op uwen bijstand: ja stel toch eenmaal het zoo kostbare leven van een Europeaan alhier, op zijnen regten prijs: Hoe velen heb ik in den korten tijd welken ik hier heb mogen doorbrengen niet gezien, die hun vermoeid, zwak of ziek ligchaam, op het heetste van den dag, langs de wegen moesten voortslepen; terwijl menig een in zijn rijdtuig voorbij rende, zonder zich een ogenblik om zijnen ongelukkigen natuur- of liever landgenoot te bekommeren.

Dat de ongelukkige, die nergens een hand uit ziet steken, hetzij ter zijner ondersteuning of tot redding van het hem nabij zijnde verderf, alsdan diepen weemoed gevoelt, dat hij mismoedig wordt en klaagt, dat hij naar middelen zoekt om zijne akelige denkbeelden te verdrijven, ja misschien wel om zijn leven te vernietigen, zal een ieder die eenige menschen kennis bezit niet verwonderen.

B.

De scheepsdoctor van het fransch fregatschip *Arethuse* heeft in de Boston courant het volgende bekend doen maken:

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 25sten* MAART, 1820.

Vervolg der Courant.

„Gedurende ons verblijf te Annapolis werd een groot gedeelte onzer equipage door de cholera morbus aangetast, den voortgang van welke ziekte wij echter spoedig voorgekomen zijn door aan de lijders in overvloed te laten drinken sterk rijstwater met veel suiker en een weinig laudanum. Van honderd en veertig zieken is enkel een persoon gestorven."

Bekendmaking.

KRACHTENS verbaal besluit van den Hoofd-directeur van Financien, van den 14den dezer n°. 2, maakt de Resident van Batavia bekend, dat er van heden af aan, eene inschrijving is geopend, tot en met den 15den april aanstaande, voor de levering van 12,000 picols Suiker voor den dienst van den jaare 1821, en zulks op de navolgende voorwaarden.

Art. 1. De suiker zal moeten zijn goede drooge jaccatrasche poeder suiker, van de tweede soort, (vooral niet minder als 2de soort.)

Art. 2. De suiker moet worden geleverd in goede kanassers, en zal niet worden aangenomen als, de Pakhuis-meester dezelve niet goedkeurt.

Art. 3. De suiker zal worden aangenomen in kanassers, hebbende de zwaarte van 375 tot 425 ponden bruto gewigt, met een doorslag van 5 ponden op iedere kanasser, doch zwaarder wegende, aan den leverancier worden terug gegeven, dezelve zullen behoorlijk met stroozakken worden geëmballeerd en berottingd, en voor tarra zal niet meerder gerekend mogen worden, dan hoogstens 36 ponden per kanasser; doch zullen bij de leverancie eenige kanassers netto gewogen en daarna de tarra berekend worden.

Art. 4. Een ieder zal aan deze inschrijving deel kunnen nemen voor zoodanige hoeveelheid als hij genegen is, echter voor niet minder dan 250 picols op eens; de suiker zal door de leveranciers, vrij van alle kosten, in 's lands pakhuizen moeten geleverd worden.

Art. 5. De levering zal moeten beginnen in de maand september, en geheel zijn afgeloopen voor ultimo december 1820; zullende door ieder, elke maand, een vierde moeten worden geleverd.

Art. 6. Ingeval de aannemer ingebreke mogt blijven om aan zijne verpligtingen te voldoen, zal het Gouvernement voor zijne rekening de ontbrekende suiker, tegen welken prijs ook, inkoopen.

Art. 7. De aannemer zal voor nakoming zijner aanneming, voldoende zekerheid, ten genoege van den Resident van Batavia, moeten stellen.

Art. 8. Dadelijk, na dat de inschrijving zal zijn goedgekeurd, zal aan den aannemer drie kwart van het montant, der door hem te leveren suiker, worden uitbetaald; na den afloop van de leverantie zal het resterende één kwart worden verevend.

De Resident van Batavia,
P. H. LAWICK VAN PABST.

Advertentie.

OP maandag den zeven en twintigsten maart des morgens ten tien ure, zal door den kolonel en fungerend Directeur der civiele gebouwen, of bij deszelfs absentie door den Architect *Horst*, ten kantore van het civiel bouw-departement binnen Batavia publiek worden uitbesteed:

a. Het bouwen van een onderschouts woning met bijgebouwen op kampong Balie.

b. Item van eene nieuwe schoutswoning en steene blokhuis met bijgebouwen op Bacassie.

c. Item van een steen blokhuis op Tangerang, en

d. Diverse reparatien en veranderingen aan de gebouwen in het fort Meester-cornelis, ten einde dezelven tot gevangenissen interigten.

alles overeenkomstig de plans en voorwaarden welke daarvan agt dagen bevorens dagelijks van s'morgens 9 tot 12 uren, ter inzage gereed zullen liggen.

BATAVIA, *den 3 maart 1820.*
De kolonel voornoemd.
J. C SCHULTZE.

Advertentie.

KRACHTENS authorisatie van Zijne Excellentie den Heere Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, verleend bij besluit van den 2den dezer n°. 5, zal de kolonel fungerend directeur der civiele gebouwen *J. C. Schultze*, of bij deszelfs absentie de architect der civiele gebouwen *J. H. Horst*, op woensdag den 12den april eerstkomende, des morgens precies ten 10 ure ten kantore van het departement der civiele gebouwen binnen Batavia, publiek uitbesteden.

Het driejarig onderhoud, van alle 's lands civiele gebouwen binnen Batavia, en den omstrek in vijf perceelen, zoo als dezelven in het, 1ste artickel van het bestek en contract hetwelk acht dagen bevorens, in het Nederduitsch, Chineesch en Maleidsch, ten kantore voornoemd ter lezing gereed zal liggen, zijn omschreven.

Gedurende die acht dagen voor den dag der uitbesteding dus van den 5 tot den 12den april zal insgelijks de architect *Horst* met deszelfs onderhoorige gereed zijn, op de door hem nader aan de liefhebbers te bepalen uren lokale aanwijzing van de gebouwen te doen en alle inlichtingen te geven, welke van hun gevorderd mogten worden.

BATAVIA, *den 9 maart 1820.*
De kolonel voornoemd.
J. C. SCHULTZE.

Advertentie.

INGEVOLGE autorisatie van het Gouvernement, is den kolonel directeur van fortificatien, *J. C. Schultze*, of bij afwezen, de majoor en eerstaanwezend ingenieur in de eerste militaire afdeeling, *F. D. Cochius*, voornemens om op donderdag den 8sten april aanstaande, 's morgens ten 8 ure publiek uit te besteden, het driejarig onderhoud der militaire gebouwen in de kampementen van Weltevreden, Rijswijk, en het militaire hospitaal.

De uitbesteding zal geschieden ten kantore van den kolonel directeur-voornoemd te Weltevreden; zullende de bestekken in de hollandsche, chinesche en maleidsche talen ter lezing liggen van den 20sten dezer af aan, op het bureau van den majoor eerstaanwezend ingenieur voornoemd, en op dat van den architect der civiele gebouwen en werken, *Horst*, te Batavia.

Op vrijdag den 2de april zal aanwijzing in loco door een der officieren van de genie des morgens om acht uren gedaan worden.

De majoor voornoemd.
F. D. COCHIUS.

Advertentie.

DE Hoofd Inspecteur van de Waterstaat op het eiland Java, gedekt ingevolge autorisatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, op maandag den 27sten maart eerstkomende ten kantore en overstaan van den Heer Resident van Batavia aan de minstvorderende, bij inschrijving of Opbod, uittebesteden:

Het afdammen, droogmaken en uitgraven, van de Antjolsche Vaart beoosten de stad Batavia.

Het bestek en de condities zullen acht dagen voor die der aanbesteeding ter lezing liggen ten kantore van den Heere Resident van Batavia als mede ten huize van den Inspecteur *Tromp* op Molenvliet, alwaar ook de teekening ter visie zal liggen en nader informatien te bekomen zijn, en zal gedurende drie dagen voor de aanbesteeding des morgens van 7 tot 9 uren door een der opzieners, van de Waterstaat, aanwijs in loco worden gedaan.

BATAVIA, *den 3 maart 1820.*
De Hoofd-inspecteur voornoemd.
J. PEEREBOOM, bz.

* * * *NAAR aanleiding van een besluit der Hooge Regering wordt hiermede bekend gemaakt, dat van en met den eersten maart aanstaande, het particuliere drukwerk door de belanghebbenden dadelijk zal moeten worden voldaan, naar het volgende tarief:*

1°. *Voor plaatsingen in de Courant, niet te bovengaande het getal van drie insertien,* één gulden indisch *per regel druk.* (*vijf woorden voor ééne regel, voorts alleen staande letters, sommen in cijfer en verkortingen voor één word, en de laatste woorden altijd voor vijf te rekenen*)

2°. *Voor bekendmakingen buiten de Courant, het rondbrengen daaronder begrepen,* één gulden en vijftien stuivers *per regel druk.*

3°. *Voor katalogussen,* tien stuivers *per nummer of één gulden voor drie nummers, het rondbrengen daaronder begrepen.*

4°. *Voor chertepartijen, polissen van assurantie, circulaire brieven, prijscouranten, obligatien, koopbrieven en ander werk in folio, een zijde druk,* vijftien guldens *voor de eerste honderd exemplaren,* en tien guldens *voor de volgende.*

5°. *Voor quarto en ander kleiner werk als kognossementen, uitnoodigings briefjes en dergelijke, een zijde druk,* acht guldens *voor de eerste honderd exemplaren,* en vijf guldens *voor de volgende.*

Alles echter met dien verstande, dat hieronder niet is begrepen het zegel, het welk art. 52 der ordonnancie op het klein zegel ten bedrage f ½ voor stukken beneden de 10 regels, f 1 voor die van 10, en f 2 zonder onderscheid voor de stukken van 20 regels en daarboven voorschrijft; alsmede niet het papier, dat door de belanghebbenden moet worden geleverd.

De belanghebbenden buiten Batavia, worden hierbij nog herinnerd, dat ten gevolge der nieuwe bepalingen zij, dus bij inzending van advertentien, enz. of het geld daar bij te voegen zullen hebben, dan wel door gemagtigden te Batavia in de dadelijke betaling van het werk en het zegel zullen moeten voorzien.

De Directeur der Drukkerij.
LUDWIG IHNEN.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het Post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar.	schip.	kapitein.
Rotterdam,	*Aurora,*	G. H. Nanning,

Waarvan het pakket den 25 dezer des middags ten 12 ure precies wordt gesloten.

Amsterdam, *Colombia*, H. van Uijen.
London, *Claudia*, (Engs.) Spain
Banka, *La Rosalie*, J. W. Burslem.
Mauritius, *Fennij*, (dito.) J. B. Smith.
China, *Cordelia*, C. E. Magee.
Malacca, zullende in de reize aan doen Muntok en Sincapoera, *Adventure*, J. R. Gillon,

welke in lading liggen en in den loop der maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den Post-meester aan de Post-kantoren te Samarang en Sourabaija, worden bezorgd.

Post kantoor te Batavia, *den 23sten maart* 1820.

De Postmeester te Batavia,
C. MUIJSKEN.

Wisselkours.

Batavia, *den 22sten maart* 1820.

Op Holland 3 m. zigt, 5½ *fl. H. Ct.* per *Sp. mat.*
Op Engeland, 3 m. zigt, 5 *schell.* per *dito.*
Op Bengalen, 1 m. zigt, 200 *sicca ropijen* per 100 *Sp. matten.*

*** Op den 11 dezer is te Samarang getrouwd,

JACOBUS CORNELIS SCHMIDT.
met
AUGUSTA SOPHIA ELIZABETH VON NETZEN.

Sourabaija, *den 16 maart* 1820.

*** Getrouwd,

F. DOSTAL, *kapitein plaats-majoor*, met
ROSALIA MARTINA JANSENSS.

Fort Oranje, *den 12 maart* 1820.

*** Heden nacht ten 2 ure verloste voorspoedig van eene welgeschapene dochter, *C. M. G. Meijer*, geliefde huisvrouw van den luitenant der artillerie, *L. Schippers*.

Sourabaija, *den 10 maart* 1820.

*** Heden is gelukkig van eene dochter verlost, de huisvrouw van *J. C. Riohemont*, luitenant kolonel.

Samarang, *den 10 maart* 1820.

*** Op den 13den maart 1820, overleed te Sourabaija in den ouderdom van 22 dagen, het jongste zoontje van den kapitein *Kloosterhuijs*.

*** De Weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk, welke iets te vorderen heeft van, of ook verschuldigd is aan de boedels van wijlen *Carel Tobias Groenhard*, *Martinus Johannes Baviens*, *J. F. J. Matthens*, en *M. F. Groob*, wed. *Kaufman*, daarvan aan haar aangifte en betaling te doen.

Batavia, *den 11 maart* 1820.

Op last van de Weeskamer,
De Secretaris,
J. H. COX.

*** De insolvente boedels van wijlen *Jan Willem Borwater*, en *Joachem Peter Schilt*, aan de desolate boedel kamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge Provisioneel Reglement art. 9 elk en een iegelijk die aan dezelve boedels iets verschuldigd is, of van dezelve te vorderen heeft, bij deze opgeroepen om daarvan opgave te komen doen, ter secretarij der kamer binnen den tijd van zes weeken, van heden afgerekend.

Batavia, *den 11 maart* 1820.

Op last van de desolate boedel kamer,
De Secretaris,
J. H. COX.

Advertentie.

DE Ondergeteekende voornemens zijnde Batavia te verlaten, verzoekt een iegelijk die eenige vorderingen ten zijnen laste mogte hebben, dan wel verschuldigt is, daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van een maand, aan hem zelve dan wel zijne gemagtigden, de heeren *Colvile* en *de Haart*.

Batavia, *den 10 maart* 1820.

J. P. HULFT VAN HOORN.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets aan den te Muntok overledenen kapitein *Boch*, te pretenderen hebben of verschuldigt zijn, worden verzocht zich binnen drie maanden aan den ondergeteekende te adresseren.

Ruswijk, *den 9 maart* 1820.

SIVERING.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedel van den ab intestato overledenen klerk *Jan van Elsen*, gelieve daar van opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weeken, van heden gerekend, aan den ondergeteekende, agent der Samarangsche Weeskamer.

W. E. BERKHOLST.

Sourabaija, *den 8 maart* 1820.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van, of verschuldigt is aan, dan wel eenige uitstaande zaken heeft met de heer *Johann Joseph Kummerlee*, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, van heden binnen twee maanden, aan den ondergeteekende deszelfs generale gemagtigde.

A. BUSSINGH.

Batavia, *den 15 maart* 1820.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben dan wel verschuldigt zijn aan den boedel van den *Chevalier Boucher, Desiré*, 2de luitenant, gelieven zich te melden bij den Kommissaris in den boedel *M. S. Verbeek*, adjudant van het corps pioniers.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den chirurgijn majoor *J. Timmer*, op den 20sten februarij dezes jaars in het hospitaal te Samarang overleden, gelieve daarvan opgave en betaling te doen voor ultimo april aanstaande, aan de ondergeteekende executeuren testamentair.

F. J. FESCH.
H. VAN DEN HEUVEL.

Samarang, *den 16 maart* 1820.

Advertentie.

DIE iets te pretenderen heeft dan wel schuldig is, aan den boedel van wijlen *Gijsbertus Bois*, gelieve daar van opgave te doen, uiterlijk voor ultimo april aanstaande, aan dezelve erfgename *Anna Elizabeth Fredrik*.

Cheribon, *den 19 maart* 1820.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Venduties worden gehouden, als:

Heden, zaturdag den 25sten maart 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Reinswinkel & Brandt*, staande in de binnen Nieuwpoort-straat, van zeven vaten met beschadigde ijzer-werken, aangebragt met het schip Columbus, kapitein *van Uijen* van Amsterdam, bestaande in kookgereedschappen, huptangen, passers, timmer-bijlen, timmer-disfels, mookers, kloofmessen, kuipers en metzelaars gereedschappen, hang- deur- en kast-sloten, beitels, hamers, booren, knieren, opleggers, hengsels, doomkrakers, bankschroeven, koevoeten en zagen, en spijkers in zoorten.

Op maandag den 27sten maart 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Miln, Haswell & Co.*, staande aan de westzijde van de Groote-rivier, van Fransche claret in vaten, madera, en brandewijn in bottels, koffij molens, groote en kleine papier spiegels, kopere en tin spijkers, kinder speelgoed, thee, China aardewerken bestaande in borden, schotels, kommen en bakken, bier glazen, zijdewaren, parapluijen, schrijf papier, boeken, grof groene en geele lakens, wagens, paarden en Malwa opium.

Op dingsdag den 28sten maart 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *J. F. Arnold & Co.*, staande aan de westzijde van de Groote-rivier, van Bordeaux wijn op vaten en bottels, madera en champagne wijn op dito, glaswerken, kurkproppen, Fransche lakwerken, fraaije Engelsche hangstolpen, instrument snaren, etc.

Op woensdag den 29sten maart 1820.

VOOR de Societeit de Militaire Eendragt, op Weltevreden, van rijtuigen, paarden, huismeubelen, kleeden, een extra fraaije nieuwe fortepiano met mahognie houte kast, een billard met toebehooren en eenige zingende Europesche vogels, een fraaije bendij en gedresseerde bendij en rijpaard; als mede nalatenschappen van overledene officieren bestaande in uniforme linnegoed, etc.

Op donderdag den 30sten maart 1820.

IN de tuin van wijlen den heer *W. G. Lamberger*, staande op Gonong-Saharie, van wagens paarden, lijfeigenen, huismeubelen, zilver-werken, kleederen, &c.

En precies om 11 ure.

De navolgende vastigheid, voor rekening van de bovengemelde boedel.

Zeeker stuk tuin land, bebouwd met een groote capitaal steene woonhuis, ruime stallen en wagen-huis, koets-huis, combuis, dispens en slave vertrekken alle van steen met pannen gedekt, benevens een paarde-stall van steen en planken met adap gedekt, staande en gelegen zuid-oostwaards, buiten deze stad en het oosterveld het zo deel van het blok L sub No.

Waar van de belending ten Vendu-kantoor te zien zijn.

Een beleening zal worden gecontinueert door het civiele weduwen en weezen fonds tot zoodanig bedragen als overeenkomstig is met de bestaande reglementen en bepalingen.

Op vrijdag den 31sten maart 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Leps & Fetmenger*, staande in de binnen Nieuwpoort-straat, van slaven, paarden, rijtuigen, juweelen, goud en zilver-werken, tafel en muurstolpen, toilet spiegels, wijn en bier glazen, lakens en casimieren, tafel servicesen, roode wijn, madera, cognac brandewijn, genever in kelders, olijven, rozijnen, &a. &a.

Op zaturdag den 1sten april 1820.

TEN overstaan en voor de woning van den eerste Deurwaarder van den Raad van Justitie, staande op de Verburgs-gragt, van diverse bij executie agter haalde huismeubelen, wagens, paarden, zilver-werken, dranken enz. toebehoorende aan *W. F. Ritter*, de wed. *van Waij*, geboren *Beetjes*, de Chinees *I O Houwhan*, *G. Quinteeng*, en de Chineese vrouw *Kan Hoenio*, wed. *Tjoa Heonlong*, den Moor *Miera Lebe Hazan*, en den Chinees *Ong Keeko*.

Als mede drie lijf-eigene toebehoorende aan wijlen den Chinees *Qui Theeko*.

Advertentie.

Op vrijdag, den 7den april 1820.

ZAL ten overstaan van Commissarissen uit den Raad van Justitie en van de desolate Boedelkamer worden verkogt, van den heer *P. T. Couperus*

N°. 1. Het land Tjilodong, den inventaris op de waarde van f 11834 geschat, zal voor dat bedragen, door den koper, moeten worden overgenomen.

2°. Een huisje staande binnen deze stad, in het kwartier-straatje.

Den inventaris van het land en de bewijzen van eigendom van de vaste goederen; zullen ten Vendu-kantoor te zien zijn.

Advertentie.

OP donderdag den 30sten aanstaande zal bij publieke vendutie verkocht worden, de tuin bewoond geweest door wijlen den kollonel ter zee, havenmeester en ondercommissaris der marine *G. W. Lamberger*, staande op Goenong-Saharie, voorzien van een capitaal steene heeren huis, ruime stallen en koetshuis, combuis en slaven vertrekken, en voorts al het geen tot een gemakkelijke en wel ingerigte woning behoord; de gegadigdens intusschen verlangende hetzelve te bezigtigen, worden verzogt alvorens bij de eigenaresse en bewoondster belet te laten vragen.

De beleening bij het weduwen fonds kan daarop volgens erlangd consent gevestigd blijven.

BATAVIA, *den 18 maart 1820.*

Te koop.

TUSSCHEN Struiswijk en Matraman drie stukken grond, jeder breed langs de heeren weg 25 roeden en 30 roeden diep, te bevragen bij *Leps.*

Advertentie.

DE ondergeteekende curator over het alhier ter reede door de equipagie verlatene schip *The Duke of Wellington*, zal op vrijdag den 7den april 1820, des voormiddags precies om elf uren krachtens besluit van Zijne Excellentie den Secretaris van Staat Gouverneur Generaal in dato 13den dezer n°. 12, in het openbaar aan de meestbiedende, ten overstaan van eene commissie uit den Raad van Justitie alhier, verkoopen, het gekoperde voorzeide schip *The Duke of Wellington*, met alle deszelfs toebehooren, zoo als hetzelve zich thans op de hoogte van Kampong-Baroe circa 1 mijl beoosten Slingerland op strand bevind, en waar van acht dagen lang voor den verkoop de inventaris op het Vendu-departement zal te zien zijn.

J. G. SWEBBE.

BATAVIA, *den 16 maart 1820.*

Advertentie.

TER lands drukkerij, zijn te bekomen Nederlandsche Staats-Almanakken voor 1819, tegen f 7 het exemplaar.

Advertentie.

MET het schip AURORA, kapitein *H. G. Nanning*, aangebragt zijnde een kistje waarin een maghonij houte tafeltje te Rotterdam aan boord gezonden door de heeren *Hinlik* en *Blokhuizen*, en met het schip IDA ALEIJDA kapitein *C. Sipkes*, twee kistjes het eene gemerkt R. B. en het andere R. S. zonder dat de eigenaars daarvan alhier bekend zijn zoo worden degenen, die hierop hun recht en eigendom kunnen aantoonen, verzogt deze goederen tegens betaling der onkosten, te doen afhaalen van het negotie-huis van *Van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *den 11 maart 1820.*

Te koop.

HET nieuwe gekoperde van jattijhout gebouwde schip GOVERNOR PETREE, gevoerd door kapitein *W. P. Brasleij*, groot volgens meetbrief 249 tonnen, hetzelve is onlangs in het dok geweest en compleet nagezien en gerepareerd; het staande tuig Europeesch en nieuw, nadere informatie te bekomen bij den heer *S. Mackertich*, op de groote Roea-malacca.

BATAVIA, *den 9 maart 1820.*

For Sale.

THE coppered ship GOVERNOR PETREE, Captain *W. P. Brasley*, burthen 249 Tons per register, has lately been in dock and undergone a thorough repair, and her standing rigging is all new and of Europe rope. For the terms of sale and further particulars, apply to Mr. *S. Mackertich*, at great Malacca-street.

BATAVIA, *9th March 1820.*

Te koop.

BIJ de ondergeteekenden, op de westzijde van de Groote-rivier, eene quantiteit excellente madera wijn, zout vleesch, versch meel, visch, teer, tafels, fraaije montering degens, pas geland van de Amerikaansche brik BECKET, van Amerika.

BATAVIA, *den 15 maart 1820.*

A. L. FORESTIER & CO.

Advertentie.

IN de loop van deze maand zal tegen gereede betaling te koop aangeboden worden eene verzameling van fraaije boeken, meest al van *De la Fontaine*, *Kotzebue*, *Loosjes*, *Bilderdijk*, *Fokke Simonsz*, *Knigge*, *Feith* en *Immerseel jr.* als mede de compleete vaderlandsche geschiedenis van *Wagenaar*, met dies vervolg &a.; de romeinsche geschiedenis van *Stuart*; natuurlijke historie van *Buffon*; *Cooks* reisen rondom de wereld; *Chomel* huishoudelijk woordenboek en andere nuttige en vermakelijke werken, breder te vermelden bij eene uitvoerige catalogus.

BATAVIA, *den 11 maart 1820.*

Advertentie.

MANOËL VICENTE PEREIRA, super carga van het schip CONCEÇAO van Macao, heeft de eer het publiek te berichten, dat hij geresolveerd is om, de lading van dien bodem en detail te verkoopen. Te dien einde heeft hij de lading opgeslagen in een huis op groot Roea-malaka n°. 32, alwaar in den loop van de aanstaande week te zien zullen zijn, allerhande soorten van Chinasche goederen.

BATAVIA, *den 11 maart 1820.*

Advertentie.

BIJ den heer *Barbier*, is aangekomen met de brik VICTORINA, fraai kristalwerk, thee serviesen, koffij dito, pleetwerken, schrijf lessenaars, naaij doosjes, scheer doosjes, voiles, zwarte en witte la rose wijn per kistje van een dozijn, cognac, liqueuren, sirop de capilaire extract d'absinthe, een fraai forte piano, manilla cigaren &a., en meer andere goederen.

Advertentie.

BIJ de heer *S. Mackertich*, op de Groote Roea Malacca, zijn te bekomen de ondervolgende goederen aangebragt van Calcutta, per het Engelsche schip GOVERNOR PETRI, bestaande als:

Blaauw linnen, witte kassas, en baftas hamans, gebloemde doerias, chitsen, armozijnen, fijne groote spreijen, kussdoeken, tarwe, gunnij zakken, zeep, beste sigaren, best rosewater, beste rosen-olij, Mucilipatnam snuif, Engelsche chitsen en flanellen.

Advertentie.

BIJ *Westerman & de Nijs*, is pas aangebragt Hollandsche roode en madera wijn, Schiedammer en Keulsche genever, azijn op bottels, augurkjes, ingelegde bloemkool, sigaren, ook tabak, eau de cologne, Amerikaansch meel, een fraai assortiment schilderijen en schrijf behoeftens, karpetten, tafel lakens en kleeden, pleetglas- en aarde werken, lakens en kasemieren, witlood, en diverse meer.

Advertentie.

BIJ den ondergeteekende, in 't Negotiehuis van de heeren *Romswinckel & Brandt*, zijn tegen dadelijke betaling te bekomen extra goede westphaalsche hammen, boter in kleine vaatjes, banquet, sukade koek, ligt en zwaar bier, alles aangebragt per het schip COLUMBUS; zoo ook roode wijn, glase kronen, en diverse andere goederen.

J. F. TRENTOWSKIJ.

BATAVIA, *den 13 maart 1820.*

Advertentie.

BIJ *E. A. Munnik*, naast het gewezene residentie kantoor in de Koestraat, zijn te bekomen voor civiele prijzen, extra fijne durias, muslines, dames kleeden, heeren en dames zwarte en witte zijde kousen, halve katoene kousen, fijne Hollandsche chitzen, larase kleedjes, groene gaas, zijde linten, bloem vasen, kompotten, vergulde en zwarte thee serviesen, groote en kleine parapluies, marokijne leer, fijn en grof naaigaren, versch aangebragte Bengalsche sigaren, en eenige bergamot olij, best lavendel water, Ambonsche pinang ratjiek, dames werk doosjes, zilver pleet glas en aardewerk, en andere goederen meer.

Advertentie.

BIJ *C. J. Smulders & Co.*, no. 18, groote Roea-malacca, zijn thans tegens gereed geld te bekomen de navolgende goederen, nu onlangs van Canton aangebragt per het Portugeesche schip N. S. DE CONCEICAO; te weten:

Pecco thee 1ste zoort.
Joosjes idem imperiaal 1ste zoort.
Soulau idem 1ste zoort.
Chinees schrijfpapier ordinair formaat.

Alsmede roode medocwijn, seltzer water, havannah siegaren in heele, halve en kwart kistjes, en andere goederen meer.

Te koop.

OP zeer aannemelijke voorwaarden het ruim schip RACE HORSE, groot circa 200 tonnen, nadere informatie te bekomen bij de heeren *Deans, Scott & Co.*

BATAVIA, *den 15 maart 1820.*

For Sale,

ON MODERATE TERMS.

THE commodious ship RACE HORSE, burthen upwards of 200 Tons; for particulars apply to Messrs. *Deans, Scott & Co.*

BATAVIA, *15th March 1820.*

LIJST van lijf-eigenen, behoorende aan den boedel van wijlen den wel edel gestrengen heer *Lamberger*, welke op den 30sten maart aanstaande, publiek zullen worden verkocht:

Een slaaf gend. *Raspa*, van Bima, complete koetsier, rijd met vier paarden; met zijn wijf,
Saphira, van Boegies, wasserin, strijkster en naaister.
Eene slavinne *Andromida*, van Mandhaar, wasserin, strijkster en grove naaister.
Solie, van Macasser, hernaamd *Castorie*, wasserin, kindermeid, strijkster, inlandsche kokkin.
Malatie, van Tanette, huismeid, ziekelijk.
Martha, van Boegies, huismeid, met haar zoon,
Cupido, van Boegies, lijfjonge.
Amanda, van Batavia, aankomend meisje, lijfmeid, fijne naaister, letter-merkster en hair-opmaakster.

Advertentie.

OP de vendutie in de tuin van wijlen den heer *Lamberger*, op den 30. dezer, zullen verkocht worden twee slaven, als:

Damoh, zijnde een koetsier, en
Titus, „ „ huis- en lijfjongen;
toebehoorende aan de wed. *Ketelaar*.

BATAVIA, *den* 22 *maart* 1820.

Te koop.

BIJ *de Haart*, versch aangebragte Bengaalsche sigaren voor 6 ropijen het 1000, bij hoeveelheden van 10,000 stuks, als ook Americaansch meel voor 20 Sp. matten 't vat.

Advertentie.

OP de Groote-rivier, No. 45, is te bekomen beste sigaren, rook vleesch, saucijs, boter, pruimedanten, wijn, bier, jenever, dubbelde annizette, eau de cologne, haring, sla olij, en nog andere goederen meer.

J. A. POLAK.

Te koop.

BIJ *Lim Tosing*, op de Pisang-passer, zijn te bekomen tegens contanta betaling, fraaije verlakte Chinasche goederen, ombertafels, naai-kisjes, enz.

Freight for London.

BY the fast-sailing, copper-bottomed, and copper-fastened, English ship CANADA, Captain *Spain*, will positively be dispatched in all this month, has still room for a small quantity of freight. For parcticulars apply to *Jessen, Trail & Co.*

BATAVIA, 14*th March* 1820.

Freight Wanted,

FOR MALACCA, PENANG, RIHO or SINCAPORE, the fine, new, fast-sailing, copper-bottomed, brig ADVENTURE, 127 Tons register, *J. R. Gillon*, Commander, is well armed and manned with a Lascar crew, and now ready to receive freight on reasonable terms. Apply to *J. Wright*, Great River street, westside.

Te bevrachten of te huren.

Voor de kust van Coromandel en Calcutta.

DE snel-zeilende gekoperde brik ADVENTURE, kapitein *J. Robson*, groot 146 tonnen, nadere informatie te bekomen bij de firma van *Miln, Haswell & Co.*

BATAVIA, *den* 9 *maart* 1820.

For Freight or Charter,

To the coast of Coromandel and Calcutta.

THE fast-sailing, coppered, brig ADVENTURE, Captain *J. Robson*, 146 Tons burthen. For further information apply to Messrs. *Miln, Haswell & Co.*

BATAVIA, 9*th March* 1820.

Vracht of te bevrachten,

Naar Europa,

MET het snelzeilend en gekoperd schip, MINERVA, kapitein *John Bell*, groot 530 Tonnen, adres ten kantore van de heeren *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, *den* 24 *maart* 1820.

For Freight or Charter,

To Europe,

THE fast-sailing, coppered, and copperfastened, ship MINERVA, *John Bell*, commander, burthen 530 tons, ready to take in cargo; for information apply to Messrs. *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, 24*th March* 1820.

Vracht en Passage,

Naar Calcutta,

MET het snelzeilende, gekoperde schip, THE MARCHIONESS OF WELLESLEIJ, kapitein *J. T. Ricketts*, groot circa 900 Tonnen, heeft reeds een groot gedeelte van de lading geëngageerd, zal dus spoedig zeilen, en is bijzonder ruim en gemakkelijk ingerigt voor passagiers, adres ten kantore van de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *den* 23 *maart* 1820.

Freight and Passage,

For Calcutta.

WITH the fast-sailing, coppered, ship THE MARCHIONESS OF WELLESLEY, Capt. *J. T. Ricketts*, about 900 tons burthen, having already engaged great part of her cargo, will be dispatched immediately, and has excellent accommodations for passengers; apply to Messrs. *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, 23*d march* 1820.

Advertentie.

DE Heer DORFEUILLE, miniatuurschilder, van *Mauritius* teruggekomen, zal, gedurende den korten tijd die hij hier denkt te blijven, het Publiek met zijne kunst ten dienst staan.

Adres ten huize van den Heer BARBIER.

*** IEMAND het werkje van *Krusenstern* bezittende: Mémoire sur une carte du détroit de la sonde et de la rade de Batavia, en hetzelve te koop of ter leen willende afstaan, wordt verzocht ter landsdrukkerij daarvan kennis te willen geven.

*** TER LANDS DRUKKERIJ worden, voor gereede betaling, aan de inteekenaren afgeleverd de nummers 1 tot 10 inclusive van het STAATSBLAD VOOR 1820.

Het bedragen is *f* 4 : 10 : indisch.

Advertentie.

MEVROUW BRON, geboren *de Luc*, door de Hooge Regering aangesteld tot het geven van middelbaar onderwijs te Batavia, heeft de eer aan het publiek bekend te maken, dat zij voornemens is tot dat einde een INSTITUUT VOOR JONGE JUFVROUWEN optenrichten, het welk met de maand april aanstaande aanvang zal nemen. Zij vleit zich in staat te zijn om eene goede opvoeding aan meisjes te geven, door dezelve te onderwijzen in die kundigheden, welke voor vrouwen van eenen fatsoenlijken stand noodig en aangenaam zijn te bezitten, en in die pligten, met wier betrachting haar geluk in alle standen is verbonden. Zij is thans nog gelogeerd ten huize van mevrouw de wed. *Mom*, op het Molenvliet, alwaar men zich tot het bekomen van de voorwaarden van het instituut, en zoodanige verdere informatien als men zoude verlangen, kan adresseren.

BATAVIA, *den* 21 *maart* 1820.

Advertentie.

BINNENGELOPEN den 21sten dezer op Klein-oord, een bruijn gezadeld paard, terug te bekomen onder restitutie der ongelden bij

K. HEIJNIS.

Gestolen.

OP Tana-abang, met inbraak door de muur bij den ondergeteekende in den nacht tusschen den 20 en 21 maart, een goud zak horlogie met een zijde bantje en een echte mosaijk sleutel, aan welk horlogie is achter aan het scharnier een bij naar onzigbaar deukje. Een vierkante zilver tabaks doos aan bodem en deksel een zilver parel rantje en aan de opening van de doos een loos scharnier, een Engelsch zadel met hoofdstel en kleedtje, het zadel voor op de stift voorzien met een plat verzilverd nageltje, het kleedtje zwart met een rode uitgetande rand en franjes omzet.

Die hier van eenig berigt kan geven aan de politie door het te koop aanbieden, worden daartoe vriendelijk verzocht en zullen hier mede zeer verpligten.

A. SCHEURKOGEL.

TANA-ABANG, *den* 23 *maart* 1820.

JAVASCHE

Zee-asfurantie Societeit.

ALGEMEENE VERGADERING van actie houders op woensdag den 12den april aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het lokaal op de Beurs.

Namens de directie der Javasche Zee asfurantie Societeit voornoemd.

De Secretaris,

H. BLOM.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.